

Пересадько Г.О.

ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

МАРКЕТИНГОВІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ

Значне підвищення цін на нафту в середині 70-х років актуалізувало для розвинутих країн світу проблему енергетичної безпеки як важливої складової національної безпеки кожної держави. Така оцінка енергетичної безпеки спричинила твердження про пріоритетне значення енергозабезпечення, насамперед рівня самозабезпечення як певного стабілізаційного потенціалу. Відтоді для координації заходів, спрямованих на розв'язання цієї проблеми, почало функціонувати Міжнародне енергетичне агентство.

Становлення та розвиток Української держави, глибока криза в економіці загалом та енергетиці зокрема, значне зростання вартості імпортованих енергоносіїв і недостатнє забезпечення України власними паливно-енергетичними ресурсами загострили в 90-х роках проблему енергетичної безпеки і для України. Енергетична безпека є визначальним фактором національної енергетичної політики держави і має пріоритетне значення під час прийняття рішень щодо функціонування та перспективного розвитку її паливно-енергетичного комплексу загалом та окремих його складових.

Сьогодні одним із головних завдань є забезпечення економіки України та населення енергією за прийнятною ціною, відповідної якості і з достатнім рівнем надійності. Виконання цього завдання ускладнюється зниженням власного видобутку паливно-енергетичних ресурсів, значним моральним і фізичним зносом виробничих фондів електроенергетики, дефіцитом інвестиційних ресурсів на оновлення та розвиток енергетичних галузей.

У цих умовах вагомим фактором, який сприятиме стабілізації енергозабезпечення, є використання енергетичними підприємствами маркетингової концепції управління попитом на енергію, значення якої особливо зростає з огляду на істотно підвищену порівняно з розвинутими країнами енергоемність національної продукції, використання в енергетиці техніки та технологій з низькою енергетичною ефективністю, нерациональне енерговикористання у побуті. Маркетингова концепція управління попитом на енергію є також одним із факторів екологічної безпеки, оскільки дозволить знизити негативний вплив енергетичних об'єктів на довкілля.

Використання у виробничо-господарській діяльності енергетичних підприємств концепції маркетингу дасть їм змогу водночас найкращим чином адаптуватися до ринкових умов функціонування, підвищити їх конкурентоспроможність, збільшити надходження обігових коштів і зробити енергетичну галузь привабливою для інвестицій.

Альтернативні джерела енергії вже зараз активно застосовуються в розвинених країнах. Серед найбільш популярних видів нетрадиційної енергії - вітрової, сонячної, приливної, геотермальної - біопаливо займає значне місце: його частка в балансі альтернативних джерел перевищує 30 %.

З іншого боку, Кіотський протокол закріпив зобов'язання розвинених країн і країн з перехідною економікою із обмеження та зниження надходжень парникових газів в атмосферу. Цілком очевидно, що підсумком здійснення заходів передбачених Протоколом, для більшості країн, у тому числі й для України, буде створення енергетики, що працює на альтернативних видах палива. Дані тенденції підтверджують актуальність і надзвичайну значимість теми дослідження не тільки з погляду еколого-економічного розвитку країни і її окремих територій, але й з погляду проблем, що загострилися останнім часом, а саме - енергобезпеки.

Альтернативні джерела енергії - відновлювані джерела енергії, до яких належать енергія сонячна, вітрова, геотермальна, енергія хвиль та припливів, гідроенергія, енергія біомаси, газу з органічних відходів, газу каналізаційно-очисних станцій, біогазів, та вторинні енергетичні ресурси, до яких належать доменний та коксівний гази, газ метан дегазації вугільних родовищ, перетворення скидного енергопотенціалу технологічних процесів.

Використання альтернативних джерел енергії має особливості, зокрема зумовлені природними умовами, а саме:

- залежністю від атмосферних та інших умов довкілля;
- наявністю водних ресурсів малих річок необхідних для роботи гідроенергетичного обладнання;
- наявністю біомаси, кількість якої залежить від обсягів щорічних врожаїв;
- наявністю геотермальних джерел та свердловин, придатних для виробництва та використання геотермальної енергії;
- наявністю теплових викидів, обсяги яких залежать від функціонування підприємств промисловості;
- періодичністю природних циклів, внаслідок чого виникає незбалансованість виробництва енергії;
- необхідністю узгодження та збалансування періодичності передачі обсягів енергії, виробленої з альтернативних джерел, зокрема передачі електричної енергії в об'єднану енергетичну систему України.

За останнє десятиліття інтерес до цих джерел енергії постійно зростає, оскільки в багатьох відносинах вони необмежені. У міру того як постачання палива стає менш надійним і більш дорогим, ці джерела стають усе більш привабливими і більш економічними. Підвищення цін на нафту і газ послужило головною причиною того, що ми знову звернули свою увагу на воду, вітер і Сонце.